

Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 13, 2025

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1024](#) 27-06-2025

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1011](#) 27-06-2025

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:979](#) 20-06-2025

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:976](#) 20-06-2025

Rechtbank

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:7376](#) 18-06-2025

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:4404](#) 11-06-2025

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2025:2748](#) 11-06-2025

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2025:3543](#) 27-05-2025

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:4645](#) 23-05-2025

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:4637](#) 22-05-2025

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:5926](#) 28-04-2025

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2024:18424](#) 11-11-2024

RECHTSPRAAK

Limitering partneralimentatie.

Feiten

Partijen hebben een geregistreerd partnerschap met elkaar gehad. Zij hebben samen een kind, geboren in 2019. De minderjarige staat ingeschreven op het adres van de vrouw. Partijen hebben op de zitting overeenstemming bereikt over de door de man te betalen kinder- en partneralimentatie. Zij hebben hun verzoeken ingetrokken en de rechtbank verzocht de afspraken van partijen vast te leggen. Partijen hebben geen overeenstemming bereikt over het verzoek van de man om te bepalen dat de partneralimentatie met ingang van 6 januari 2025 is geëindigd. Het verzoek van de man tot limitering dan wel nihilstelling van de partneralimentatie wordt afgewezen.

Beoordeling en motivering

De man heeft gevraagd om te bepalen dat artikel 1:157 lid 4 BW niet van toepassing is, waardoor hij niet langer verplicht is om partneralimentatie te betalen. De man vindt in lijn met de jurisprudentie dat de duur van de partneralimentatie gelimiteerd moet worden, omdat de verzorging van de minderjarige niet meer hoofdzakelijk bij de vrouw ligt. Er is sprake van een regeling van co-ouderschap en dus van een gedeelde zorg.

De vrouw is het niet eens met het standpunt van de man. Zij stelt dat partijen in het convenant met elkaar zijn overeengekomen dat de man partneralimentatie is verschuldigd tot de minderjarige de leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt. De vrouw erkent dat de hoofdverzorging niet langer uitsluitend bij haar ligt, maar zij heeft nog steeds wel een aanzienlijk deel van de zorg voor de minderjarige.

De rechtbank is in tegenstelling tot de man van oordeel dat artikel 1:157 lid 4 BW nog altijd van toepassing is. Op grond van artikel 1:157 lid 4 BW eindigt de alimentatieverplichting niet eerder dan wanneer het uit het huwelijk van de echtgenoten geboren jongste kind, de leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt. De wettekst is dwingend geformuleerd en uit de wetsgeschiedenis blijkt niet dat het de bedoeling van de wetgever is geweest om de invulling van de zorgregeling van invloed te laten zijn op de duur van de partneralimentatie. Het gaat

om de vraag of er jonge kinderen in het spel zijn, niet om de mate van zorg die gegeven wordt.

In de door de man genoemde uitspraken wordt verwezen naar de wetgeschiedenis en meer in het bijzonder naar de memorie van toelichting bij de Wet herziening partneralimentatie uit 2015. Alle in de memorie van toelichting genoemde plannen om de zorgverdeling, een co-ouderschap of de verdien capaciteit van invloed te laten zijn op de duur van de partneralimentatie zijn echter gesneuveld in het wetgevingsproces. Dit betekent dat de rechtbank niet over gaat tot limitering of nihilstelling van de partneralimentatie.

Conclusie

De rechtbank wijst het verzoek van de man tot limitering dan wel nihilstelling van de partneralimentatie af.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 11-06-2025

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2025:2748

Zaaknummer: C/16/584590 / FO RK 24-1415

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek ouder tot belasting met gezag (art. 1:274 lid 2 BW) over minderjarige die onder voogdij gecertificeerde instelling (GI) staat. Geldt vrijstelling verplichte procesvertegenwoordiging voor GI in artikel 1:283 BW ook voor verweerschrift in hoger beroep in deze procedure?

Uitgangspunten en feiten

De vader en de moeder hebben een relatie gehad, waaruit in 2019 een dochter is geboren. De vader heeft de minderjarige erkend. Begin 2020 heeft de minderjarige korte tijd in een crisispleeggezin verbleven. In januari 2021 is de minderjarige opnieuw uit huis geplaatst. Sindsdien woont zij bij de pleegouders. In september 2023 heeft de rechtbank Noord-Nederland het gezag van de moeder beëindigd en de GI belast met de voogdij. Deze beslissing is in hoger beroep bekrachtigd.

In deze procedure verzoekt de vader op de voet van artikel 1:274 lid 2 BW om te worden belast met de uitoefening van het gezag over de minderjarige. De rechtbank heeft het verzoek afgewezen. Het hof heeft de beschikking van de rechtbank bekrachtigd.

Beoordeling van de middelen

Het eerste middel is gericht tegen het oordeel van het hof dat de GI voor de indiening van haar verweerschrift geen advocaat nodig had. Volgens vader heeft het hof ten onrechte geconcludeerd dat de GI in de uitoefening van haar taak zich ook tot de rechter kan wenden zonder advocaat. De mogelijkheid hiertoe, opgenomen in artikel 1:283 BW geldt blijkens de tekst van dit artikel alleen voor verzoekschriften.

De Hoge Raad concludeert dat op basis van de achtergrond van artikel 1:283 BW moet worden aangenomen dat de vrijstelling van verplichte procesvertegenwoordiging ook geldt voor de indiening van een verweerschrift. Dat was in de periode waarin voogdijgeschillen door de kantonrechter werden beslist immers ook zo. Voorts is voor de tot verzoeken beperkte formulering van artikel 1:283 BW geen andere verklaring te vinden dan dat deze is ontleend

aan artikel 1:265 lid 4 (oud) BW. Daarbij wordt opgemerkt dat dat artikel 1:283 BW zich ook leent voor toepassing in een procedure als de onderhavige, waarin een ouder op de voet van artikel 1:274 lid 2 BW verzoekt met het gezag te worden belast over een minderjarige die op grond van artikel 1:302 lid 1 BW onder voogdij van een gecertificeerde instelling staat. Toewijzing van dat verzoek leidt immers tot beëindiging van de voogdij van de gecertificeerde instelling (art. 1:281 lid 1 aanhef en onder b BW).

Het tweede middel ziet op de uitleg van artikel 1:274 BW en is ingesteld onder de voorwaarde dat het eerste middel tot vernietiging van de bestreden beschikking leidt. Aan deze voorwaarde is niet voldaan. Ten overvloede overweegt de Hoge Raad als volgt. Artikel 1:274 lid 2 BW bepaalt dat, in geval van beëindiging van het gezag van een ouder die het gezag alleen uitoefent, de andere ouder de rechtbank te allen tijde kan verzoeken met de uitoefening van het gezag te worden belast en dat dit verzoek wordt ingewilligd indien de rechtbank dit in het belang van de minderjarige noodzakelijk oordeelt. Op de gronden vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal (ECLI:NL:PHR:2025:406), moet de bevoepaling aldus worden verstaan dat het verzoek wordt toegewezen, tenzij de rechter oordeelt dat het belang van de minderjarige zich tegen inwilliging verzet.

Beslissing

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-06-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1011

Zaaknummer: 24/04202

Rechters: M.J. Kroeze, T.H. Tanja-van den Broek, C.E. du Perron, H.M. Wattendorff en S.J. Schaafsma

Advocaten: F.J. Fernhout

Wetsartikelen: 1:283 BW

RECHTSPRAAK

Verzoek om vaststelling Nederlanderschap van minderjarige door erkenning door Nederlander die biologisch ouderschap bij of binnen jaar na erkenning aantoont (art. 4 lid 4 RWN). Nadere eisen aan DNA-bewijs op grond van Besluit DNA-onderzoek vaderschap.

Feiten en omstandigheden

De minderjarige is in 2008 in Costa Rica geboren en heeft de Costa Ricaanse nationaliteit. De man heeft in Costa Rica een verzoek gedaan tot erkenning van de minderjarige. Tijdens deze gerechtelijke procedure is door DNA-onderzoek vastgesteld dat het voor 99,999% zeker is dat de man de biologische vader is. De rechtbank heeft hem in 2016 daarom de machtiging tot erkenning verleend en vervolgens is hij als vader op de Costa Ricaanse geboorteakte geregistreerd. In 2023 is aan de minderjarige een verblijfsvergunning in Nederland verleend, waar de minderjarige nu ook verblijft. De man heeft de Nederlandse nationaliteit en heeft verzocht om de vaststelling van het Nederlanderschap van de minderjarige. Dit verzoek is toegewezen omdat volgens de rechtbank met het uitgevoerde DNA-onderzoek is voldaan aan het vereiste van artikel 4 lid 4 Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN) dat het biologisch ouderschap bij of binnen een jaar na de erkenning wordt aangetoond. De minderjarige heeft daarom in 2016 het Nederlanderschap verkregen. De Staat heeft tegen deze beschikking van de rechtbank beroep in cassatie ingesteld.

Beoordeling van het middel

Het middel klaagt dat de rechtbank heeft miskend dat in het Besluit DNA-onderzoek vaderschap (het Besluit) nadere regels zijn gesteld voor het in de RWN bedoelde bewijs, en dat de rechtbank daaraan (ook ambtshalve) had moeten toetsen. Volgens de Hoge Raad is het middel gegrond. De Hoge Raad zet daartoe uiteen dat een minderjarige vreemdeling van zeven jaar of ouder het Nederlanderschap verkrijgt door erkenning door een Nederlander die zijn biologische ouderschap bij of binnen de periode van één jaar na de erkenning aantoont (art. 4 lid 4 RWN jo. art. 4 lid 2 RWN). Bij of krachtens algemene maatregel van rijksbestuur, in dit geval het Besluit, zijn nadere regels gesteld met betrekking tot het in de RWN bedoelde bewijs. Deze regels houden in dat het in de RWN bedoelde bewijs wordt aangetoond door

DNA-onderzoek (art. 1 lid 1 Besluit). Daarnaast moet het DNA-bewijs worden geleverd door middel van een als zodanig herkenbaar en ondertekend rapport van een laboratorium als bedoeld in artikel 1 lid 6 van het Besluit (art. 1 lid 3 Besluit). Dat betreffende artikel bepaalt vervolgens dat het DNA-onderzoek wordt verricht in een laboratorium dat is geaccrediteerd door de Raad van Accreditatie of, als het laboratorium in het buitenland is gevestigd, door een met de Raad voor Accreditatie vergelijkbare instantie of een bevoegde autoriteit (art. 1 lid 6 Besluit). Het DNA-bewijs moet altijd voldoen aan de in het Besluit gestelde eisen en de rechter dient dit dus, zo nodig ambtshalve, te onderzoeken. De rechtbank heeft geoordeeld dat met het uitgevoerde DNA-onderzoek is voldaan aan artikel 4 lid 4 RWN. De Hoge Raad oordeelt echter dat de rechtbank niet kenbaar heeft onderzocht of het DNA-onderzoek voldeed aan de eis dat het biologisch ouderschap is aangetoond door middel van een als zodanig herkenbaar en ondertekend rapport van een conform het Besluit geaccrediteerd laboratorium.

Conclusie

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank Den Haag van 9 april 2024 en wijst de zaak terug naar die rechtbank ter verdere behandeling en beslissing.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-06-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1024

Zaaknummer: 24/02577

Rechters: M.J. Kroeze, C.E. du Perron, H.M. Wattendorff, F.R. Salomons en G.C. Makkink

Advocaten: S.M. Kingma

Wetsartikelen: 4 lid 4 RWN en Besluit DNA-onderzoek vaderschap

RECHTSPRAAK

Afwijzing verzoek tot vervangende toestemming erkenning, gezag en omgangsregeling wegens jarenlange stalking en bedreiging van de vrouw door de man. Man toont onvoldoende inzicht in zijn gedrag. Spanningen en stress bij de vrouw hebben weerslag op de minderjarige.

Feiten en omstandigheden

Partijen hebben een affectieve relatie gehad, waaruit in 2023 de minderjarige is geboren. De man is de verwekker, maar heeft de minderjarige niet erkend. De vrouw geeft de man geen toestemming tot erkenning van de minderjarige. De man heeft de Poolse nationaliteit en de vrouw de Nederlandse.

Verzoeken

De man verzoekt om vervangende toestemming tot erkenning van de minderjarige, om hem samen met de moeder met het gezag te belasten en tot vaststelling van een omgangsregeling. De vrouw voert hiertegen verweer. De Raad voor de Kinderbescherming (de Raad) adviseert het verzoek tot erkenning van de man af te wijzen en stelt dat de man zich door zijn negatieve gedragingen tegen de vrouw (en de minderjarige) niet als vader heeft gedragen, zodat hij de titel 'juridisch vader' niet waardig is. De bijzondere curator stelt dat zij op basis van de wettelijke vereisten tot de conclusie komt dat het verzoek van de man kan worden toegewezen. De wetgever heeft namelijk als uitgangspunt genomen dat een kind twee juridische ouders heeft. Hoewel zij ziet dat de vrouw nog altijd psychisch last heeft van de agressie en bedreigingen van de man en dit een risico geeft voor de sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling van de minderjarige, stelt zij dat dit risico niet groter wordt door de erkenning. Tijdens de mondelinge behandeling heeft zij gesteld dat ze het, afgezien van het juridisch kader, eens is met het advies van de Raad om het verzoek van de man af te wijzen.

Beoordeling en motivering

De zaak heeft een internationaal karakter, bij ieder verzoek dient daarom te worden

beoordeeld welke rechter en welk recht van toepassing is. De Nederlandse rechter is ten aanzien van alle verzoeken bevoegd. De vraag of de man kan erkennen wordt beantwoord naar Pools recht, en het antwoord hierop is bevestigend. De vraag naar vervangende toestemming, gezag en omgang worden alle naar Nederlands recht beantwoord.

De rechtbank wijst het verzoek tot vervangende toestemming voor de erkenning af. De rechtbank overweegt dat op grond van artikel 1:204 lid 3 BW een afweging moet worden gemaakt tussen de belangen van de betrokkenen, met als uitgangspunt dat zowel het kind als de biologische vader aanspraak heeft opdat hun relatie wordt erkend als een familierechtelijke betrekking. Dit belang moet worden afgewogen tegen de belangen van de moeder bij een ongestoorde verhouding met haar kind en het kind bij niet-erkenning. De rechtbank maakt zich, met de Raad, naar aanleiding van de berichten van de man met daarin jarenlang aanhoudende haatuitlatingen en (doods)bedreigingen ernstige zorgen over de verhouding tussen partijen en de invloed daarvan op de ontwikkeling van de minderjarige. Wat de rechtbank betreft zijn hier veel kenmerken die wijzen op intieme terreur, mede gelet op de fysieke mishandelingen – de vrouw is in het verleden naar Spanje gevlucht na een verwurgingspoging – die in het verleden hebben plaatsgevonden. Hoewel de man in therapie is om aan zijn gedrag te werken, vindt de rechtbank dat hij nog te weinig controle heeft over zijn emoties en onvoldoende inziet wat voor invloed zijn gedragingen hebben (gehad) op de vrouw, en daarmee op de minderjarige. Zo is hij recent nog langs de woning van de vrouw gegaan. Ondanks dat de erkenning juridisch gezien ‘slechts’ een administratieve handeling inhoudt, ervaart de vrouw veel stress- en spanningsklachten, die een onaanvaardbare weerslag hebben op de minderjarige, zo stelt de rechtbank. De belangen van de vrouw en de minderjarige bij niet-erkenning wegen op dit moment zwaarder dan het belang van de man en de minderjarige tot erkenning. Wel acht de rechtbank van belang dat de vrouw aan de minderjarige afstammingsinformatie verschaft.

De rechtbank wijst ook het verzoek tot gezamenlijk gezag af. Aangezien de man geen juridisch ouder is, is hij geen tot het gezag bevoegde ouder in de zin van artikel 1:253c BW en is hij niet-ontvankelijk in zijn verzoek tot gezamenlijk gezag. De rechtbank is daarnaast van oordeel dat tussen de man en de minderjarige geen nauwe persoonlijke betrekking in de zin van artikel 1:377a lid 1 BW is ontstaan. Hierbij overweegt de rechtbank dat de relatie tussen partijen is verbroken voordat de minderjarige is geboren. Ondanks dat de man dit naar eigen zeggen wel had gewild, was hij niet betrokken bij de zwangerschap en ook niet aanwezig bij de geboorte. Na de geboorte heeft de man slechts vier keer contact heeft gehad met de minderjarige, altijd in het bijzijn van de vrouw. Zijn verzoek tot het vaststellen van een omgangsregeling wordt daarom afgewezen.

Tot slot acht de rechtbank het van belang dat partijen afstand houden van elkaar. De

rechtbank geeft de vrouw in overweging om, als de man zich aan zijn belofte houdt en geen contact opneemt met de vrouw, en zij dit kan opbrengen, via haar advocaat, eens per kwartaal informatie en een foto van de minderjarige te e-mailen naar de (advocaat van de) man. De man kan hieraan geen rechten ontleen.

Conclusie

De rechtbank wijst de verzoeken van de man af, oordeelt dat iedere partij de eigen kosten draagt en beschouwt – voor zover er geen hoger beroep wordt ingesteld tegen deze beslissing – de werkzaamheden van de bijzondere curator voor deze procedure als beëindigd.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 18-06-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:7376

Zaaknummer: C/10/695811 / FA RK 25-1868

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kan de rechter bij de wijziging van een omgangsregeling bepalen wie de reiskosten moet dragen en geldt de gelijke verdeling van de kosten daarbij als uitgangspunt?

Feiten en verzoeken

Partijen hebben een relatie met elkaar gehad, waaruit de minderjarige is geboren. De moeder heeft het gezag over de minderjarige en de vader heeft de minderjarige erkend. De minderjarige woont bij de moeder in Nederland. De vader woont in de Verenigde Staten. Er is een omgangsregeling tussen de vader en de minderjarige.

De vader heeft in hoger beroep een ruimere omgangsregeling verzocht. De vader heeft ook verzocht om te bepalen dat de moeder de helft van de reiskosten van de minderjarige voor uitvoering van de omgangsregeling op zich neemt.

Beoordeling en motivering

Onderdeel I klaagt dat het hof blijkt heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting door te oordelen dat het, op basis van artikel 1:377e BW, een regeling kon treffen over de kosten van de omgang. Onderdeel II houdt in dat het hof, door ambtshalve aanvulling van rechtsgronden, het verzoek van de man met betrekking tot de reiskosten had moeten opvatten als een verzoek om een bijdrage in de kosten van verzorging van de minderjarige of een bijdrage in de kosten van levensonderhoud van de vader zelf.

Onderdelen I en II vragen of de rechter die op de voet van artikel 1:377a lid 2 BW of artikel 1:377e lid 1 BW een omgangsregeling vaststelt, bevoegd is om daarbij een beslissing te nemen over de verdeling van de reiskosten die met de uitvoering van die omgangsregeling gepaard gaan.

Het is in het belang van het kind dat de rechter die een omgangsregeling vaststelt, een regeling kan treffen over geschilpunten met betrekking tot de uitvoering van de omgangsregeling – zoals, bijvoorbeeld, geschilpunten over de daaraan verbonden reiskosten. Deze bevoegdheid komt overeen met de uit artikel 8 EVRM voortvloeiende positieve verplichting van de rechter

om contact tussen kind en ouders te bevorderen.

Evenzo is de rechter die een verdeling van de zorg- en opvoedingstaken vaststelt als bedoeld in artikel 1:253a lid 2 onder a BW, bevoegd om daarbij een regeling te treffen over geschilpunten met betrekking tot de uitvoering van die verdeling, waaronder geschilpunten over de daaraan verbonden reiskosten. De onderdelen I en II berusten op de rechtsopvatting dat de rechter deze bevoegdheid niet heeft en dat het hof slechts over de reiskosten had kunnen beslissen in het kader van de vaststelling van kinder- of partneralimentatie. Die rechtsopvatting is onjuist. De onderdelen falen daarom.

Onderdeel III klaagt dat het hof bij zijn beslissing over de reiskosten ten onrechte voorbij is gegaan aan het betoog van de moeder over de draagkracht van de ouders. De rechter kan bij het treffen van een regeling over de verdeling van de reiskosten in het kader van een omgangsregeling acht slaan op alle omstandigheden van het geval. Het is echter niet zo dat in de regel de reiskosten gelijk tussen de ouders verdeeld dienen te worden. Indien de reiskosten substantieel zijn, ligt het voor de hand dat de rechter een verschil in draagkracht tussen de ouders in aanmerking neemt bij het vaststellen van een regeling over de verdeling daarvan.

De moeder heeft gemotiveerd uiteengezet dat haar inkomen onvoldoende is en dat de vader wel over voldoende inkomen en vermogen beschikt. Omdat het hof geen kenbare aandacht aan dit betoog heeft besteed, is zijn oordeel over de verdeling van de reiskosten niet toereikend gemotiveerd. Het onderdeel slaagt daarom.

Conclusie

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden en verwijst het geding naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-06-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:976

Zaaknummer: 24/03972

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Beschikking op een verzoek op grond van artikel 1:27 BW. De ambtenaar heeft het verzoek van de ouders om de achternaam van hun kinderen aan te passen naar een dubbele gecombineerde achternaam afgewezen, omdat de ouders niet in aanmerking komen voor de overgangsregeling van de WIGG. De ouders vinden dit in strijd met bepalingen uit het EVRM en/of het EU-Handvest. De rechtbank concludeert dat de ambtenaar terecht het verzoek van de ouders heeft afgewezen, omdat er geen wettelijke grondslag bestaat voor het kunnen toewijzen van het verzoek en de wet niet in strijd is met grondrechten en/of internationale bepalingen.

Feiten en verzoeken

De ouders hebben drie minderjarige kinderen. De ouders hebben de ambtenaar verzocht om de achternaam van de kinderen aan te passen naar een dubbele (gecombineerde) achternaam. De ambtenaar heeft het verzoek afgewezen.

De ouders verzoeken de rechtbank om te bepalen dat de kinderen allen de beide achternamen van de ouders krijgen. De ouders voeren hiertoe aan dat weigering door de ambtenaar gebaseerd is op het overgangsrecht van de Wet invoering gecombineerde geslachtsnaam (WIGG). Volgens de ouders is het overgangsrecht in strijd met de artikelen 8 en 14 Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) en overeenkomstige bepalingen van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (Handvest), en is er sprake van discriminatie op grond van leeftijd. Het overgangsrecht verhindert de moeder haar kinderen onderdeel te laten uitmaken van haar gezinsnaam, wat een inbreuk is op haar recht op familieleven. De wetgever dient objectief te onderbouwen waarom een specifieke termijn nodig is, aan te tonen dat de termijn proportioneel en niet discriminerend is en te vermijden dat de termijn willekeurig of onredelijke gevolgen heeft voor een betrokkene. Aan geen van deze voorwaarden is volgens de ouders voldaan.

De ouders vinden ook dat het besluit van de ambtenaar in strijd is met het

evenredigheidsbeginsel. De consequentie dat de achternaam van de kinderen niet wordt gewijzigd had met enkel een administratieve handeling voorkomen kunnen worden. Ook gaven ouders aan dat vooral de oudste minderjarige er last van heeft dat zij niet de beide achternamen van haar ouders draagt.

De ambtenaar voert verweer en stelt dat hij heeft gehandeld conform de geldende wet- en regelgeving, namelijk de overgangsregeling van de WIGG.

Beoordeling en motivering

De rechtbank verwijst naar artikel 1:27 BW, wat de mogelijkheid geeft een ambtelijke beslissing aan de rechter voor te leggen. Artikel 1:27 BW verwijst naar de artikelen 1:18c en 1:20c BW. Artikel 1:20c BW heeft betrekking op onder andere naamskeuze en regelt (met verwijzing naar art. 1:18c BW) de mogelijkheden waaronder de ambtenaar een dergelijke vermelding kan weigeren. De rechtbank verwijst verder naar artikel 1:5 BW, wat bepaalt hoe een kind een geslachtsnaam verkrijgt. Ouders kunnen gezamenlijk de keuze maken bij de aangifte van de geboorte, maar kunnen hier later niet op terugkomen. Toen de kinderen werden geboren was het in Nederland nog niet mogelijk om een gecombineerde geslachtsnaam bestaande uit de geslachtsnamen van de beide ouders te kiezen. Dit kan sinds 1 januari 2024, met de inwerkingtreding van de WIGG. De WIGG kent een (beperkte) overgangsregeling voor kinderen geboren op of na 1 januari 2016.

De oudste dochter van de ouders is geboren voor 1 januari 2016, waarmee er geen wettelijke grondslag is voor het verzoek van de ouders. Letterlijk gezien is er dus geen verplichting voor de ambtenaar om een akte op te maken. Volgens de rechtbank moet het echter mogelijk zijn voor de ouders om de beslissing van de ambtenaar te laten toetsen. De rechtbank legt de artikelen 1:20c en 1:27 BW dus ruim uit.

De ouders bestrijden niet dat de ambtenaar de wet juist heeft toegepast. Is de wettelijke regeling in strijd met het EVRM en/of het Handvest, en moet daarom de beperking van de naamskeuze tot kinderen geboren op of na 1 januari 2016 buiten toepassing blijven?

Volgens jurisprudentie van het EHRM valt de keuze voor de geslachtsnaam binnen de sfeer van artikel 8 (recht op bescherming van het privé- en gezinsleven) en artikel 14 (verbod op discriminatie) EVRM. In Nederland kunnen ouders bij de geboorte van hun kind een achternaam kiezen. Maken ze geen keuze, dan krijgt het kind automatisch de achternaam van de vader als de ouders op dat moment gehuwd zijn. De Nederlandse wetgever bepaalt dus niet dat ouders de achternaam van de vader aan hun kind moeten geven. Dat is niet in strijd met artikel 8 EVRM, wat ook volgt uit de zaak *Bijleveld/Nederland*. In deze zaak erkent het EHRM dat mannen en vrouwen in de situatie zoals die gold voorafgaand aan de invoering van de

WIGG niet volledig gelijk worden behandeld. Het EHRM wijst er echter op dat de wetgever beoordelingsvrijheid (de *margin of appreciation*) heeft en overweegt dat de overheid nu eenmaal het een en ander moet kunnen reguleren, zeker als het partijen niet lukt om zelf een keuze te maken. Het EHRM acht een dergelijk verschil in behandeling tussen de ouders gerechtvaardigd en proportioneel, omdat het onwenselijk kan zijn dat een kind geen geslachtsnaam heeft wanneer hierover nog geen overeenstemming is. Met inachtneming van de beoordelingsvrijheid is het EHRM van oordeel dat deze regel van het naamrecht niet discriminatoir is.

De wetgever heeft met de WIGG gekozen voor een ruimere regeling, aangezien ook voor een dubbele naam kan worden gekozen. Die verplichting was er niet op grond van het EVRM. De rechtbank oordeelt dat ook de terugwerkende kracht die aan de nieuwe regeling is toegekend niet is gebaseerd op een verplichting uit het EVRM en een beperking daarvan dus ook niet in strijd kan zijn met artikel 8 EVRM.

Wanneer de wetgever eenmaal kiest voor terugwerkende kracht, kan de rechter wel beoordelen of de wetgever daarbij een voldoende objectieve maatstaf heeft gekozen. Een regeling mag immers niet discriminerend uitpakken in het kader van artikel 14 EVRM en artikel 21 Handvest. De wetgever koos bewust een leeftijdsgrens van 5 jaar. Kinderen zijn dan nog niet zo bewust van hun achternaam waardoor een wijziging minder ingrijpend zou zijn. Ook is het uitvoerbaar en voorkomt het belasting voor oudere kinderen die gehoord zouden moeten worden en mogelijk een loyaliteitsconflict zouden kunnen ervaren.

De rechtbank vat samen dat de leeftijd een onderscheidend criterium is en de wetgever een bewuste afweging heeft gemaakt op basis van dat criterium. Deze keuze past binnen de beoordelingsvrijheid die de wetgever heeft. Daarmee is er geen sprake van strijd met het discriminatieverbod.

Volgens de rechtbank is het feit dat oudere kinderen zich meer bewust zijn van hun achternaam ook niet een argument voor het oprekken van die grens, zoals de ouders lijken te betogen. De wetgever kan en hoeft niet met ieder afzonderlijk en individueel geval rekening te houden. Voor de rechter geldt hierin ook pas een taak als de wetgever ten onrechte bepaalde belangen niet heeft meegewogen en wanneer als gevolg daarvan de wet onzorgvuldig of discriminatoir tot stand is gekomen of uitpakt. Dat is hier naar het oordeel van de rechtbank niet aan de orde.

Gezien het voorgaande is de wettelijke regeling proportioneel en niet discriminerend of willekeurig. De grens van 8 jaar is voldoende objectief en zorgvuldig onderbouwd. Internationaalrechtelijke bepalingen rechtvaardigen niet het opzijzetten van de wet op grond

van een belangenafweging.

De ouders stellen verder nog dat het voor gescheiden ouders wel mogelijk is om in een verder gelijke situatie alsnog een gecombineerde achternaam aan te vragen voor hun kinderen via Dienst Justis, op grond van artikel 3 BG. Dit is niet juist, omdat artikel 3 BG enkel van toepassing is op kinderen van 12 jaar en ouder. De kinderen in casu zijn nog geen 12 jaar.

De ouders hebben tot slot nog aangevoerd dat als zij nu gaan scheiden, en vervolgens opnieuw zouden trouwen, ze de kinderen alsnog een gecombineerde geslachtsnaam kunnen geven op grond van artikel 1:5 BW en dat er geen reden is dit tijdens het huwelijk anders te regelen. Volgens de rechtbank gaat dat argument echter ook niet op, want als de ouders nu gaan scheiden, blijven zij gezamenlijk het gezag houden over de kinderen. Er blijft dan dus een familierechterlijke betrekking bestaan tussen de kinderen en beide ouders. Dat maakt dat de ouders bij eventueel opnieuw trouwen niet (opnieuw) een keuze kunnen maken voor de achternaam van de kinderen.

Conclusie

Gelet op al het voorgaande concludeert de rechtbank dat de ambtenaar terecht het verzoek van de ouders heeft afgewezen, omdat er geen wettelijke grondslag bestaat voor het kunnen toewijzen van het verzoek en de wet niet in strijd is met grondrechten en/of internationale bepalingen. Nu de rechtbank ook niet zelf de achternaam van de kinderen kan wijzigen, ook los van de gevoerde discussie, zal de rechtbank het verzoek afwijzen.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 11-06-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:4404

Zaaknummer: C/05/446284 / FA RK 25-146

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Toewijzing bevel tot medewerking aan het teniet doen gaan van een islamitisch huwelijk op grond van artikel 827 lid 1 onder e BW. Begeleide omgangsregeling vanwege vrees eengerelateerd geweld.

Feiten en verzoeken

De partijen zijn getrouwd en hebben twee minderjarige kinderen. De partijen hebben de Nederlandse nationaliteit. In 2024 is een voorlopige zorgregeling vastgesteld, waarbij de man gerechtigd is tot begeleid contact met de minderjarigen en één keer per week begeleid videobellen. De minderjarigen zijn in oktober 2024 onder toezicht gesteld voor de duur van één jaar. De minderjarigen zijn aan de vrouw toevertrouwd.

De partijen stellen dat het huwelijk duurzaam is ontwricht en verzoeken de echtscheiding tussen hen uit te spreken.

Beoordeling en motivering

Scheiding

De rechtbank verwijst naar artikel 815 lid 2 Rv, waaruit volgt dat bij een (inleidend) verzoekschrift tot echtscheiding een ouderschapsplan voor minderjarige kinderen moet zijn toegevoegd. Dit is een processuele eis. Bij het ontbreken van dit plan, heeft de rechtbank de bevoegdheid een echtgenoot in het verzoek tot echtscheiding niet-ontvankelijk te verklaren, tenzij er redenen zijn om aan te nemen dat het ouderschapsplan redelijkerwijs niet kan worden overgelegd (art. 815 lid 6 Rv). Partijen hebben geen ouderschapsplan overlegd. Uit de stukken is gebleken dat de vrouw op een voor de man geheime plek verblijft vanwege mogelijk eengerelateerd geweld of eerwraak. Hulpverlening is betrokken, maar er is geen contact tussen partijen. De rechtbank is van oordeel dat partijen voldoende hebben gemotiveerd dat het voor hen op dit moment redelijkerwijs niet mogelijk is een ouderschapsplan over te leggen. Het verzoek tot echtscheiding is ontvankelijk en wordt toegewezen.

De vrouw verzoekt verder de man te veroordelen om medewerking te verlenen aan het bewerkstelligen van de echtscheiding naar islamitisch recht, doordat de man zijn recht op

talaq aan de vrouw geeft, op straffe van een dwangsom. Volgens de vrouw zijn partijen op islamitische wijze met elkaar getrouwd en blijft zij volgens islamitisch recht, ook na een echtscheiding naar Nederlands recht, met de man gehuwd. De vrouw zal dan niet vrij zijn een nieuwe relatie aan te gaan en doet zij dat wel, dan vormt dit een schande voor haarzelf.

De man voert verweer en stelt dat, met toepassing van het Nederlandse recht, de vrouw hem niet kan verplichten de talaq uit te spreken. Volgens de man valt het verzoek van de vrouw niet onder artikel 827 Rv en is zij daarom niet-ontvankelijk. Bovendien heeft de vrouw geen belang bij haar verzoek als de echtscheiding volgens Nederlands recht wordt uitgesproken.

Volgens artikel 827 lid 1 onder e Rv is bepaald dat de rechter bij echtscheiding als nevenvoorziening een bevel tot medewerking aan het teniet doen gaan van een naast het huwelijk bestaande religieuze of levensbeschouwelijke verbintenis op grond van artikel 6:162 BW in samenhang met artikel 1:68 lid 2 BW kan verstrekken. De man heeft niet betwist dat partijen op islamitische wijze met elkaar zijn getrouwd. De rechtbank overweegt dat een weigering van de man het nodige te doen om een religieuze echtscheiding tot stand te brengen tegenover de vrouw onrechtmatig kan zijn, nu dit in strijd kan komen met de zorgvuldigheid die hij in het maatschappelijk verkeer ten aanzien van zijn gescheiden echtgenote in acht behoort te nemen. Of van onrechtmatigheid sprake is, hangt af van de omstandigheden van het geval, waaronder de mate waarin de vrouw bij het uitblijven van een zodanige echtscheiding na de ontbinding van het burgerlijk huwelijk in haar verdere levensmogelijkheden wordt beperkt, de aard en het gewicht van de bezwaren die bij de man tegen deze medewerking bestaan en de kosten die aan die medewerking zijn verbonden – in verband met de vermogenspositie van partijen – en de eventuele bereidheid van de vrouw deze kosten ten dele of geheel voor haar rekening te nemen (zie: HR 22 januari 1982, *NJ* 1982/489).

Vast staat dat het huwelijk tussen partijen naar Nederlands recht met deze beschikking wordt ontbonden en dat de man niet heeft weersproken dat partijen al bijna twee jaar feitelijk gescheiden leven. Nu het huwelijk naar islamitisch recht tussen partijen nog bestaat, wordt de vrouw in haar belang geschaad om haar leven voort te zetten volgens haar islamitische opvattingen. De vrouw heeft dan ook een gerechtvaardigd belang bij haar vordering. De man heeft geen inhoudelijk verweer gevoerd tegen het verzoek van de vrouw. Er is daarom sprake van onrechtmatig handelen van de man.

De rechtbank verklaart de vrouw ontvankelijk in haar verzoek.

Hoofdverblijfplaats en verdeling zorg- en opvoedingstaken

De vrouw verzoekt te bepalen dat de hoofdverblijfplaats van de minderjarigen bij haar zal zijn.

De man voert hiertoe geen verweer, zolang er een deugdelijke zorgregeling wordt vastgesteld.

De man heeft verzocht een verdeling van de zorg- en opvoedingstaken vast te stellen. Hij voert hiertoe ter onderbouwing aan dat hij de begeleide omgang van anderhalf uur per twee weken te weinig vindt en geen noodzaak ziet om de begeleiding voort te zetten.

De vrouw voert verweer en vindt dat de gecertificeerde instelling (GI) de regie over het contact moet behouden. Uitbreiding van het contact en wijziging naar onbegeleid contact zijn niet in het belang van de kinderen, daar de man de kinderen belast met volwassenenproblematiek en zich tegen hen negatief uitlaat over de vrouw.

Volgens de rechtbank zijn er zorgen over mogelijk eerdergerelateerd geweld en eerwraak. Waar de dreiging van het geweld precies vandaan komt, is voor de rechtbank onduidelijk gebleven omdat partijen daar uiteenlopen verklaringen over hebben afgelegd. De rechtbank acht het nodig dat de GI onderzoek doet naar mogelijk eerdergerelateerd geweld. Hetzelfde geldt voor de stelling van de vrouw dat de man opnieuw is getrouwd en een huis in het buitenland heeft gekocht, waardoor de vrouw vreest dat de man de kinderen aan haar gezag zal onttrekken. De man heeft tijdens de mondelinge behandeling geweigerd zich hierover uit te laten. Gelet op deze omstandigheden en de mogelijke impact daarvan op de (emotionele en fysieke) veiligheid van de vrouw en de kinderen is de rechtbank van oordeel dat er op dit moment alleen begeleid contact tussen de man en de kinderen kan plaatsvinden. Het is dan ook noodzakelijk dat de regie over het omgangscontact bij de GI ligt, die als beste in staat is om de risico's zo goed mogelijk in te schatten.

De rechtbank wijst, gelet op het voorgaande, het verzoek van de man af.

Inschrijving polis ziektekosten, woning, onderhoudsbijdrage en verdeling

Ten slotte belooft de man mee te werken aan het inschrijven van de kinderen op de ziektekostenpolis van de vrouw. De man zal voor de kosten van verzorging en opvoeding een bijdrage van € 25,00 per kind per maand betalen. Tijdens de mondelinge behandeling hebben de partijen een verdeling van de gemeenschap van goederen bereikt. Ook gaat de vrouw akkoord met het verzoek van de man op het huurrecht.

Conclusie

De rechtbank:

spreekt de echtscheiding uit tussen partijen;
veroordeelt de man om binnen twee weken na betekening van deze beschikking aan hem zijn

medewerking te verlenen aan het bewerkstelligen van de echtscheiding van partijen naar islamitisch recht, doordat de man zijn recht op talaq aan de vrouw geeft, waardoor de vrouw zelf de echtscheiding naar islamitisch recht kan bewerkstelligen door het uitspreken van de talaq, op straffe van verbeurte van een dwangsom;
bepaalt dat de minderjarigen hun hoofdverblijfplaats zullen hebben bij de vrouw;
stelt een verdeling van de zorg- en opvoedingstaken vast;
bepaalt het overige zoals hierboven beschreven.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 27-05-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2025:3543

Zaaknummer: C/01/400484 / FA RK 24-114

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Eigen rechtsingang minderjarige wijziging hoofdverblijfplaats en zorgregeling afgewezen. Verzoek jeugdbescherming om toestemming uithuisplaatsing na spoeduisplaatsing toegewezen. De minderjarige heeft al jarenlang last van de strijd tussen haar ouders en zit klem. De vader is erg negatief over de moeder en de instanties en deelt die negativiteit al jarenlang met de minderjarige. Zorgen over de opvoedsituatie bij beide ouders. Regie zorgregeling bij de jeugdbescherming.

Feiten en verzoeken

De vader en de moeder zijn de ouders van de minderjarige en belast met het gezamenlijk gezag. De minderjarige heeft sinds een jaar de hoofdverblijfplaats bij de moeder. Daarvoor woonde ze bij haar vader. Er is sprake van een zorgregeling, welke de jeugdbescherming kan aanpassen om aan te sluiten bij de belangen van de minderjarige. De minderjarige staat sinds 2021 onder toezicht van de jeugdbescherming. De ondertoezichtstelling duurt nu tot maart 2026. De minderjarige is in mei 2025 met spoed uit huis geplaatst en verblijft momenteel in een kindhuis.

De minderjarige verzoekt een wijziging in de hoofdverblijfplaats en de zorgregeling. Zij wil bij haar vader wonen. De minderjarige voert hiertoe aan dat de moeder niet goed voor haar kan zorgen. De moeder heeft een verstandelijke beperking en het kost de minderjarige veel energie om bij haar moeder te zijn. De minderjarige loopt vaak weg wanneer ze eigenlijk bij haar moeder zou moeten zijn. De minderjarige voelt zich meer thuis bij haar vader.

De jeugdbescherming verzoekt de rechtbank het verzoek van de minderjarige af te wijzen. Volgende de jeugdbescherming is het in het belang van de minderjarige dat zij voorlopig uit huis geplaatst blijft. De minderjarige zit klem tussen haar ouders en er zijn zorgen omtrent de woonsituatie bij zowel de moeder als de vader. Daarnaast heeft de jeugdbescherming momenteel ook nog onvoldoende zicht op de gemoedstoestand van de minderjarige. De jeugdbescherming verzoekt daarom de duur uithuisplaatsing gelijk te trekken met die van de

ondertoezichtstelling en de uitspraak uitvoerbaar bij voorraad te verklaren.

De moeder verzoekt de rechtbank het verzoek van de minderjarige af te wijzen. Volgens de moeder manipuleert de vader de minderjarige. De vader werkt niet samen met de jeugdbescherming en negeert de uitspraken van de rechtbank en het gerechtshof. De moeder denkt niet dat het in het belang van de minderjarige is als zij bij de vader gaat wonen. Daarnaast wil de moeder dat de jeugdbescherming meekijkt naar de schoolkeuze van de minderjarige. De moeder had hiervoor reeds een verzoek ingediend, maar zal dit intrekken indien de uithuisplaatsing in stand blijft.

De vader is niet naar de zitting gekomen, maar heeft per e-mail laten weten dat hij niet verwacht dat er iets zal veranderen in de huidige situatie. De vader is van mening dat de jeugdbescherming en de rechtbank de ellende voor de minderjarige hebben veroorzaakt.

De Raad voor de Kinderbescherming (hierna: de Raad) verzoekt de voortduring van de uithuisplaatsing. De Raad maakt zich zorgen over de situatie van de minderjarige: zij zit klem tussen haar ouders en er is onduidelijkheid over de woonsituatie bij de ouders.

Beoordeling en motivering

De uithuisplaatsing

De rechtbank begrijpt dat de minderjarige al jarenlang last heeft van de strijd tussen haar ouders. Haar vader en moeder hebben zorgen over elkaar en vinden dat de ander niet goed voor de minderjarige zorgt. De rechtbank maakt op uit de stukken dat de vader zich negatief uitlaat over de moeder en de (zorg)instanties en deze negativiteit deelt met de minderjarige. Hierdoor komt de minderjarige in een loyaliteitsconflict. De rechtbank concludeert dat het de jeugdbescherming niet gelukt is om de minderjarige de hulp te geven die ze nodig heeft terwijl ze thuis woonde. Dit komt grotendeels door de vader, die niet meewerkt met de jeugdbescherming. Daarnaast zijn er zorgen omtrent de woonsituatie van de minderjarige. Zo is gebleken dat de minderjarige bij haar vader veel zelf moet regelen en kan de moeder de zorg voor de minderjarige niet aan. De rechtbank vindt het belangrijk dat de minderjarige op een neutrale plek kan werken aan haar eigen ontwikkeling. De jeugdbescherming kan in samenwerking met de ouders en de minderjarige gaan kijken naar hoe het contact met de ouders het beste ingevuld kan worden. Ook zal de jeugdbescherming moeten gaan kijken naar een passende middelbare school voor de minderjarige.

De hoofdverblijfplaats en zorgregeling

De minderjarige heeft zelf een verzoek ingediend tot wijziging van de hoofdverblijfplaats en

de zorgregeling. Het is aan de rechtbank – met advies van de Raad en de jeugdbescherming – om te bepalen wat in het belang is van de minderjarige. De rechtbank acht het in casu niet in het belang van de minderjarige als de hoofdverblijfplaats wordt gewijzigd naar de vader. De minderjarige blijft voorlopig in het kindhuis wonen, totdat duidelijker is of zij weer bij een van haar ouders kan gaan wonen.

De rechtbank concludeert dat de week-op-week-af-regeling niet goed werkt voor de minderjarige. Het is daarom nu de taak van de jeugdbescherming om te kijken naar wat wel werkt voor de minderjarige en in haar belang is. Hierbij zal ook goed geluisterd moeten worden naar de minderjarige.

Conclusie

De rechtbank verleent een machtiging tot uithuisplaatsing van de minderjarige in een kindhuis tot 9 maart 2026, verklaart deze beschikking tot zover uitvoerbaar bij voorraad, en wijst het meer of anders verzochte af.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 23-05-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:4645

Zaaknummer: C/05/449570 / FA RK 25-1112

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kort geding terugverhuizen. In een bodemprocedure is plaats voor een concrete belangenafweging aan de hand van de zogenoemde ‘verhuiscriteria’. In dit kort geding is daar gelet op de omstandigheden, er is nog contact, geen plaats voor.

Feiten en omstandigheden

Partijen hebben een affectieve relatie gehad en zijn de ouders van een eenjarige dochter waarover zij gezamenlijk gezag uitoefenen. De dochter staat ingeschreven in de BRP bij de vader. De moeder is met de dochter verhuisd op ‘forse’ afstand zonder toestemming van de vader. Eerst is zij bij haar ouders ingetrokken en inmiddels heeft zij daar een eigen woning.

De vader vordert terugverhuizing van de vrouw met de dochter naar een woning in de buurt van de voormalig echtelijke woning, althans naar een woning binnen de gemeente of binnen een straal van 10 kilometer op straffe van een dwangsom. Hij kan niet instemmen met deze verhuizing omdat hij zorgen heeft over het voortbestaan van het contact met de dochter (ongeveer 3-4 dagen per week). Verder bestaat er geen noodzaak te verhuizen en is de verhuizing niet doordacht. De moeder voert verweer en concludeert tot niet-ontvankelijkheid van de man dan wel tot afwijzing van zijn vorderingen. De vrouw is primair van mening dat een kort geding zich niet leent om een beslissing te nemen op de vraag of de vrouw met de dochter moet terugverhuizen. De man heeft lange tijd geen bezwaar gemaakt tegen een verhuizing. Het kan ook niet van de vrouw verwacht worden dat zij terugverhuist naar de woonplaats van de man. Zij was daar niet gelukkig. Een verhuizing binnen een straal van 10 kilometer is voor de vrouw nagenoeg niet mogelijk omdat zij daar geen woning heeft en gelet op de krappe huizenmarkt niet mogelijk is om daar een betaalbare woning te vinden. Daarnaast moet worden meegenomen dat de frequentie van het contact tussen de dochter en de man nog immer uitvoerig is en niet wordt belemmerd door de verhuizing. De vrouw heeft altijd de hoofdzorg gehad.

Beoordeling en motivatie

Bij de inhoudelijke toetsing geldt dat de rechter in kort geding moet beoordelen of de

vorderingen in de bodemprocedure een zodanige kans van slagen hebben, dat vooruitlopend daarop toewijzing van de voorlopige voorziening gerechtvaardigd is, mede gelet op de daarbij betrokken belangen van partijen over en weer. Als uitgangspunt geldt bovendien dat in een kortgedingprocedure geen plaats is voor bewijslevering. In een bodemprocedure is plaats voor een concrete belangenafweging aan de hand van de zogenoemde 'verhuiscriteria'. Hoewel beide partijen zich in dit kort geding op de verhuiscriteria hebben beroepen, is voor een beoordeling hiervan in dit kort geding geen plaats. De voorzieningenrechter moet in dit kort geding beoordelen of een ordemaatregel noodzakelijk is, in die zin dat de vrouw met de minderjarige terug moet verhuizen, totdat hierover door de bodemrechter een beslissing is gegeven.

Uit het verhandelde tijdens de mondelinge behandeling is gebleken dat de man en de minderjarige elkaar ongeveer 3 à 4 dagen (achtereen) per week zien, ook na de verhuizing. Het halen en brengen wordt tussen partijen onderling gedeeld. Gelet op het feit dat de verhuizing op dit moment nog geen verandering heeft gebracht in het contact tussen de man en de minderjarige ziet de voorzieningenrechter thans onvoldoende belang om, vooruitlopend op het oordeel van de rechter in de bodemprocedure, de vrouw te veroordelen terug te verhuizen. De vrouw heeft inmiddels een verzoek tot vervangende toestemming voor verhuizing bij de rechtbank ingediend. De door de man aangevoerde argumenten dat de afstand tussen partijen een probleem wordt als de minderjarige naar school gaat, naar zwembad of gaat sporten, spelen nu nog niet omdat de minderjarige 1 jaar is. Dat geldt ook voor het advies van de Raad voor de Kinderbescherming dat de moeder weer in de woonplaats van de man gaat wonen, zodat het contact makkelijk kan plaatsvinden en dat de reisafstand later onoverkomelijk wordt. Dit gaat niet al spelen voordat de bodemrechter een beslissing heeft genomen. In die zin ziet de rechtbank geen noodzaak om de vrouw nu reeds te veroordelen om terug te verhuizen, temeer omdat de minderjarige nog in de woonplaats van de man staat ingeschreven.

Conclusie

De vorderingen van de man worden afgewezen.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 22-05-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:4637

Zaaknummer: C/05/449303 / KZ ZA 25/34

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kinderalimentatie – moeder onder bewind. Tijdens de mondelinge behandeling in hoger beroep is gebleken dat moeder, reeds ten tijde van haar inleidend verzoek tot vaststelling kinderalimentatie, onder bewind stond. Toepasselijkheid regels HR 7 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:525. Herstelmogelijkheid in hoger beroep. Hoor en wederhoor ten aanzien van na sluiting mondelinge behandeling in hoger beroep ingekomen verklaring bewindvoerder.

Feiten

De moeder had een verzoek ingediend tot vaststelling van kinderalimentatie. Tijdens het hoger beroep bleek dat zij ook ten tijde van haar inleidend verzoek onder bewind stond. Volgens artikel 1:441 BW moet de bewindvoerder de rechthebbende in en buiten rechte vertegenwoordigen. Het hof liet toe dat het verzuim werd hersteld. De bewindvoerder diende alsnog een machtiging in waarin hij de proceshandelingen van de moeder overnam.

Cassatiemiddel

De vader komt in cassatie tegen het oordeel van het hof. De klacht bestaat uit twee middelen.

I. Dat het hof de beschikking van de rechtbank had moeten vernietigen op de grond dat de moeder niet-ontvankelijk is in haar inleidende verzoek, nu dit niet door de bewindvoerder is ingediend. Voorts dat het hof een persoon als bewindvoerder heeft aangemerkt die dit niet is. Niet [X], maar [de bewindvoerder] B.V. is de bewindvoerder van de moeder.

II. Dat het hof heeft verzuimd de advocaat van de vader in de gelegenheid te stellen om op de namens de moeder in het geding gebrachte verklaring van de bewindvoerder te reageren.

De bewindvoerder heeft voorwaardelijk incidenteel cassatieberoep ingesteld.

Beoordeling en motivering

Middel I

Artikel 1:441 lid 1 BW bepaalt dat tijdens het bewind de bewindvoerder bij de vervulling van zijn taak de rechthebbende in en buiten rechte vertegenwoordigt. Of de rechthebbende in een procedure bevoegd is zelf als formele procespartij op te treden, hangt dus af van of het voeren van de desbetreffende procedure tot de taak van de bewindvoerder behoort. Tot de taak van de bewindvoerder behoren blijkens artikel 1:441 lid 1 BW alle handelingen die aan een goed bewind bijdragen. Hieronder zijn begrepen handelingen die kunnen bijdragen aan het stabiliseren van de financiële situatie van de rechthebbende. Het indienen van een verzoek tot vaststelling van kinderalimentatie moet als zo'n handeling worden aangemerkt.

In zijn prejudiciële beslissing van 7 maart 2014 heeft de Hoge Raad onder meer overwogen:

‘3.4.2 (...) In een geding met betrekking tot een onder bewind gesteld goed dient de bewindvoerder, en dus niet de rechthebbende, in rechte te worden betrokken. Indien een wederpartij die niet met het bewind bekend was of had behoren te zijn, echter een geding tegen de rechthebbende zelf aanhangig heeft gemaakt, kan de bewindvoerder in rechte verschijnen om dit als formele procespartij over te nemen. (...) Indien een rechtsmiddel wordt aangewend tegen een rechterlijke uitspraak in een geding waarin de bewindvoerder niet optrad als formele procespartij maar waarin de rechthebbende zelf partij was, dient dit (eveneens) te geschieden door of tegen de bewindvoerder. Wordt het rechtsmiddel aangewend door of tegen de rechthebbende zelf, dan is het vorenstaande overeenkomstig van toepassing.

In het geval de wederpartij in de loop van het geding bekend wordt met het bewind, kan hij de bewindvoerder oproepen, desgewenst bij aangetekende brief, om in het geding te verschijnen teneinde dit verder ten behoeve van de rechthebbende te voeren. Indien de rechter in de loop van het geding van het bewind op de hoogte raakt dient hij, zo nodig ambtshalve, in een tussenuitspraak de meest gereede partij in staat te stellen de bewindvoerder op te roepen om in het geding te verschijnen.’

Deze prejudiciële beslissing is gegeven in een geding waarin het bewind de gedaagde in eerste aanleg betrof. De in die beslissing gegeven regels gelden evenwel ook in een geval waarin de procedure wordt ingeleid door degene wiens goederen onder bewind zijn gesteld.

Aan de klacht ligt de rechtsopvatting ten grondslag dat wanneer een vordering of verzoek had moeten worden ingediend door de bewindvoerder van de eiser of verzoeker en dat niet is gebeurd, dat gebrek in hoger beroep niet meer kan worden hersteld. Die rechtsopvatting is onjuist. Zolang de procedure niet door een onherroepelijk geworden uitspraak is geëindigd, kan de bewindvoerder in het geding verschijnen om dit, ook wat betreft de in eerste aanleg verrichte proceshandelingen, als formele procespartij over te nemen. De klacht faalt dan ook.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen, volgt dat het hof de moeder terecht in de gelegenheid heeft gesteld een verklaring van de bewindvoerder in het geding te brengen.

Voorts klaagt middel I dat het hof een persoon als bewindvoerder heeft aangemerkt die dit niet is. Niet [X], maar [de bewindvoerder] B.V. is de bewindvoerder van de moeder, aldus de klacht. Het middel verwijst daartoe naar een in cassatie overgelegd uittreksel uit het curatele- en bewindregister.

De advocaat van de moeder heeft ter gelegenheid van de mondelinge behandeling in hoger beroep meegedeeld dat '[de bewindvoerder]' het bewind uitvoert. Uit het uittreksel uit het curatele- en bewindregister blijkt dat dit juist is. De hiervoor vermelde verklaring moet dan ook aldus worden begrepen dat deze door [X] namens [de bewindvoerder] B.V. is gegeven. Gelet hierop moet de vermelding, in de kop van de beschikking van het hof, van [X] als bewindvoerder van de moeder, als een kennelijke verschrijving worden aangemerkt. De beschikking moet aldus worden verstaan dat deze is gegeven in de zaak tussen de vader en [de bewindvoerder] B.V. in haar hoedanigheid van bewindvoerder over de goederen die (zullen) toebehoren aan de moeder. De klacht faalt.

Middel II

Middel II klaagt dat het hof heeft verzuimd de advocaat van de vader in de gelegenheid te stellen om op de namens de moeder in het geding gebrachte verklaring van de bewindvoerder te reageren.

Deze klacht slaagt. Het hof heeft zijn beslissing tot inhoudelijke beoordeling van het geschil gegrond op de verklaring van de bewindvoerder (r.o. 5.2, slot). In die beslissing ligt het oordeel besloten dat de bewindvoerder de door de moeder verrichte proceshandelingen, waaronder het inleidend verzoek, voor haar rekening neemt. Het hof mocht, in verband met het beginsel van hoor en wederhoor, echter niet tot dat oordeel komen zonder de vader gelegenheid te hebben geboden op de verklaring te reageren.

Middel I bevat argumenten waarom uit de verklaring van de bewindvoerder niet kan worden afgeleid dat deze met terugwerkende kracht akkoord is gegaan met het inleidende verzoek van de moeder. Het middel behoeft in zoverre geen behandeling, nu de vader na verwijzing op de verklaring van de bewindvoerder kan reageren.

Het incidentele beroep, dat is ingesteld onder de voorwaarde dat (samengevat) de beschikking van het hof niet moet worden begrepen als te zijn gegeven in de zaak tussen de vader en [de bewindvoerder] B.V. in haar hoedanigheid van bewindvoerder over de goederen die (zullen) toebehoren aan de moeder, behoeft gelet op hetgeen hiervoor is overwogen geen behandeling.

Conclusie

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van het gerechtshof Den Haag van 15 mei 2024 en verwijst het geding naar het gerechtshof Amsterdam ter verdere behandeling en beslissing.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 20-06-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:979

Zaaknummer: 24/03184

Rechters: M.J. Kroeze, T.H. Tanja-van den Broek, C.E. du Perron, H.M. Wattendorff en K. Teuben

Advocaten: R.K. van der Brugge en H.J.W. Alt

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ontkenning vaderschap. Artikel 1:200 lid 6 BW buiten toepassing gelaten. Termijnstelling vormt in dit specifieke geval een ongerechtvaardigde inmenging in de zin van artikel 8 lid 2 EVRM. Gerechtelijke vaststelling vaderschap. Gelet op de bijzondere omstandigheden en nu er geen andere belangen geraakt lijken te worden door de gerechtelijke vaststelling van het vaderschap, is het verzoek zonder DNA-bewijs toegewezen.

Feiten en omstandigheden

De verzoeker is geboren in 1949 uit het huwelijk van de moeder en man 1. Uit datzelfde huwelijk zijn er nog drie dochters geboren. De moeder en man 1 zijn inmiddels overleden. Vlak voor zijn 18e verjaardag heeft de moeder verzoeker verteld dat man 1 niet zijn biologische vader is. Uit een DNA-onderzoek uit juli 2023 blijkt dat voor 99,998% vaststaat dat de verzoeker en een van zijn zussen een andere vader hebben dan een van de andere zussen.

De verzoeker verzoekt ontkenning van het juridisch vaderschap van man 1 en vraagt de rechtbank om gerechtelijk vast te stellen dat man 2 (inmiddels ook overleden) de vader is van de verzoeker.

Beoordeling en motivering

Op grond van artikel 1:200 BW kan een verzoek tot ontkenning van vaderschap bij de rechtbank worden ingediend binnen drie jaar nadat het kind bekend is geworden met het feit dat de man in kwestie niet de biologische vader is. De verzoeker voert aan dat uit het DNA-rapport blijkt dat hij en een van zijn zussen niet dezelfde vader hebben. Het staat niet ter discussie dat man 1 de biologische vader is van deze zus, dus de verzoeker concludeert dat man 1 niet zijn biologische vader kan zijn.

Het staat vast dat het verzoek tot gegrondverklaring van de ontkenning van juridisch vaderschap niet binnen de wettelijke termijn is ingediend. Echter, in het onderhavige geval bestaat er geen onzekerheid over de rechtspositie van man 1, nu deze al is overleden. Hierdoor

wordt de rechtszekerheid niet geschaad door de wettelijke termijnen los te laten. Daarbij blijkt uit de stukken dat de verzoeker niet in staat is geweest zijn verzoek eerder in te dienen. Het ontdekken dat man 1 niet zijn vader was en het gegeven dat hem gevraagd is hierover te zwijgen, zorgde voor trauma en een loyaliteitsconflict bij de verzoeker. Ook wilde hij zijn zussen niet kwetsen.

De rechtbank acht het voldoende aannemelijk dat de verzoeker heeft moeten toegroeien naar de huidige situatie en meent dat verzoeker er belang bij heeft de juridische werkelijkheid te laten overeenstemmen met de biologische werkelijkheid. Nu de rechtszekerheid niet wordt geschaad, zou het vasthouden aan de wettelijke termijn een ongerechtvaardigde inmenging zijn in de zin van artikel 8 lid 2 EVRM. Het verzoek tot gegrondverklaring van de ontkenning van vaderschap wordt toegewezen.

Op grond van artikel 1:207 BW kan een persoon ook na overlijden als juridische vader worden aangewezen als deze persoon de verwekker is van het kind. DNA-onderzoek is in beginsel de geijkte manier om vast te stellen of man 2 de verwekker is van de verzoeker, maar man 2 is al geruime tijd overleden. De rechtbank is van oordeel dat in het onderhavige geval uit de stukken blijkt dat man 2 de verwekker is van de verzoeker. Uit overlegde brieven volgt dat de moeder een langdurige verhouding had met man 2 en ook uit verklaringen van de persoon die gedurende die tijd dag en nacht als huishoudster in dienst was blijkt dat de moeder en man 2 een bijzondere band hadden. Alles bij elkaar genomen concludeert de rechtbank dat zowel de moeder als man 1 ervan op de hoogte waren dat man 2 de verwekker van de verzoeker was. Nu man 2 overleden is en geen nakomelingen heeft, zou DNA-onderzoek enkel mogelijk zijn door het lichaam op te graven. Nu er geen andere belangen in het geding zijn, wijst de rechtbank het verzoek van vaststelling van vaderschap toe zonder DNA-onderzoek.

Conclusie

De rechtbank verklaart gegrond het verzoek tot ontkenning van het vaderschap van man 1 over de verzoeker, en stelt het ouderschap van man 2 over de verzoeker vast.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 11-11-2024

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2024:18424

Zaaknummer: C/09/670570 / FA RK 24-5628

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kort geding over medewerking en toestemming voor de beëindiging van een Iraans religieus huwelijk na echtscheiding in Nederland (art. 1:68 lid 2 BW) op straffe van dwangsom. De man heeft geen zwaarwegend belang en het recht op zelfbeschikking en op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven van vrouw weegt zwaarder.

Feiten en omstandigheden

De man, Iraanse nationaliteit, en de vrouw, Nederlandse nationaliteit, zijn in 1994 in Iran met elkaar getrouwd. In 2024 is de echtscheiding uitgesproken en ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. Echter, volgens het Iraans religieus recht zijn de man en de vrouw nog steeds met elkaar gehuwd.

De vrouw vordert de man op straffe van een dwangsom te bevelen om zijn medewerking en toestemming te verlenen aan de echtscheiding naar Iraans recht bij de Iraanse ambassade en te verschijnen met een daartoe te maken afspraak bij de imam. De vrouw voert aan dat ze na de echtscheiding via haar advocaat de man heeft gevraagd zijn medewerking te verlenen om de scheiding ook naar Iraans recht te regelen, maar tot op heden heeft de man niet gereageerd noch zijn medewerking verleend. Volgens haar heeft hij geen belang bij de instandhouding van het Iraanse huwelijk, en houdt hij haar op deze manier gevangen in het Iraanse, religieuze huwelijk.

De man heeft ter zitting verweer gevoerd.

Beoordeling en motivering

Beide partijen hebben woonplaats in Nederland, wat maakt dat de Nederlandse rechter op grond van artikel 2 Rv bevoegd is. Op grond van artikel 1:68 lid 1 BW moet een partij zijn medewerking verlenen bij het beëindigen van een religieuze verbintenis als de andere partij daarom vraagt, tenzij is sprake is van zwaarwegende belangen. Indien nodig kan de rechter het bevel geven tot het verlenen van medewerking.

De rechter is van oordeel dat bij het voortduren van het islamitische huwelijk de rechten en vrijheden van de vrouw op ontoelaatbare wijze worden ingeperkt. Zij kan in haar culturele omgeving geen nieuwe relatie aangaan, omdat naar islamitisch recht haar eerdere huwelijk nog voortduurt.

Als zwaarwegend belang voor het weigeren van medewerking voert de man aan dat hij niet naar de Iraanse ambassade wil, omdat zij het regime vertegenwoordigen dat hij en de vrouw zijn ontvlucht. Een bezoek, en daarbij afgifte van zijn persoonsgegevens, zou mogelijk tot problemen kunnen leiden voor zijn zus die nog in Iran verblijft. Daarnaast heeft de man aangegeven dat hij wegens medische redenen niet naar Den Haag kan reizen.

De rechtbank oordeelt dat de man zijn bezwaren onvoldoende heeft onderbouwd. Daarom wegen zijn belangen niet zwaarder dan het recht van de vrouw op zelfbeschikking en eerbiediging van haar privé-, familie- en gezinsleven. Nu de man geen zwaarwegend belang heeft, wordt hij veroordeeld om medewerking te verlenen aan de ontbinding van het Iraanse huwelijk. De medewerking moet binnen drie dagen zijn verleend, op straffe van een dwangsom.

Conclusie

De rechtbank veroordeelt de man om binnen drie dagen na betekening van dit vonnis zijn medewerking en toestemming te verlenen aan alle formaliteiten die nodig zijn om het Iraanse huwelijk te beëindigen, waaronder het verschijnen bij een imam en het bewerkstelligen van de echtscheiding bij de Iraanse ambassade in Den Haag, onder verbeurte van een dwangsom van € 100 per dag dat de man in gebreke blijft aan deze veroordeling te voldoen met een maximum van € 10.000.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 28-04-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:5926

Zaaknummer: C/03/338855 / KG ZA 25-53

Wetsartikelen: